

Методи доведення теорем

Дискретна математика

Лекція 8

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

Доведення теорем може бути доволі складним. Розглянемо різні методи доведення. Позаяк багато теорем мають вигляд імплікації, то необхідно вміти доводити тавтологічність імплікації. Повторимо, що висловлення $p \Rightarrow q$ істинне в усіх випадках, крім того, коли p істинне, а q хибне.

Пряме доведення

Тавтологічність імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести, переконавшись у тому, що коли припущення імплікації p істинне, то й висновок q також істинний.

Доведення від протилежного

Можна довести, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Тому замість доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ можна довести тавтологічність однієї з чотирьох вище наведених формул.

Розглянемо, наприклад, імплікацію $\bar{q} \Rightarrow \bar{p}$. За умови істинності формули \bar{q} потрібно довести істинність формули \bar{p} . Це найпростіший спосіб доведення теореми $p \Rightarrow q$ від протилежного: ми припускаємо протилежне до того, що потрібно довести, і отримуємо суперечність з тим, що дано в умові.

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

У разі доведення на основі решти трьох формул ми беремо до уваги водночас і те, що дано в умові (p) , і протилежне до того, що потрібно довести (\bar{q}) , тобто $(p \wedge \bar{q})$. Тоді для доведення теореми $p \Rightarrow q$ достатньо отримати суперечність із тим, що дано (\bar{p}) , або вивести те, що потрібно довести (q) , або, нарешті, отримати суперечність $0 = r \wedge \bar{r}$. Отже, в останньому випадку з висловлення $(p \wedge \bar{q})$ достатньо вивести якесь висловлення r і його заперечення \bar{r} , оскільки тоді мало б бути істинним висловлення $r \wedge \bar{r}$, що неможливо. Останній запропонований спосіб доведення від протилежного в певному розумінні є найзагальнішим.

Вправа 1.8.1

Доведіть, що імплікація $p \Rightarrow q$ еквівалентна кожній з нижче перелічених формул

$$\bar{q} \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow \bar{p}, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow q, \quad (p \wedge \bar{q}) \Rightarrow 0.$$

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Доведення аналізом випадків

Іноді для доведення тавтологічності імплікації $p \Rightarrow q$ зручно використати замість p диз'юнкцію $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ як припущення імплікації, за умови, що висловлення p і $(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n)$ еквівалентні.

На основі логічної еквівалентності

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q = (p_1 \Rightarrow q) \wedge (p_2 \Rightarrow q) \wedge \dots \wedge (p_n \Rightarrow q)$$

доведення тавтологічності імплікації

$$(p_1 \vee p_2 \vee \dots \vee p_n) \Rightarrow q$$

можна замінити доведенням тавтологічності кожної з n імплікацій $p_i \Rightarrow q$, $i = 1, \dots, n$, окремо.

Вправа 1.8.2

Наведіть приклади методів доведення теореми в елементарній математиці.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються рівносильними (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються рівносильними (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (логічно еквівалентними), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними (логічно еквівалентними)* на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними (логічно еквівалентними)*, і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (*логічно еквівалентними*) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (*логічно еквівалентними*), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (*логічно еквівалентними*) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (*логічно еквівалентними*), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними (логічно еквівалентними)* на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними (логічно еквівалентними)*, і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (*логічно еквівалентними*) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (*логічно еквівалентними*), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Лекція 8: Методи доведення теорем

Для перевірки рівносильності формул логіки висловлень достатньо було скласти таблиці істинності, ставлячи замість кожної пропозиційної літери два значення. Проблеми могли виникнути лише у випадку громіздкості цього процесу. Як встановити (навіть означити) рівносильність формул логіки предикатів? З кожним предикатним символом пов'язані два позначені об'єкти: предикат і множина, на якій він визначається. Щось схоже на складання таблиць істинності для всіх можливих предикатів на всіх можливих множинах закладається в означенні рівносильності. Ще раз його сформулюємо.

Означення 1.8.1

Інтерпретацією формули логіки предикатів α над фіксованою множиною M називається довільне заміщення всіх предикатних символів символами конкретних предикатів, означених на M , і всіх вільних змінних і констант певними елементами множини M .

Означення 1.8.2

Дві формули логіки предикатів α та β називаються *рівносильними* (*логічно еквівалентними*) на множині M , якщо вони набувають однакових значень при всіх інтерпретаціях над цією множиною. Формули логіки предикатів α та β , які рівносильні на будь-якій множині M , називаються *рівносильними* (*логічно еквівалентними*), і позначаються так: $\alpha \equiv \beta$.

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.3

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ рівносильні на довільній одноелементній множині.

Розв'язок. Справді, якщо $M = \{a\}$ — довільна одноелементна множина. Якщо $P(a) = 1$, то $\forall x P(x) = 1$ і $\exists x P(x) = 1$, якщо $P(a) = 0$, то $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 0$.

Приклад 1.8.4

Формули $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай множина M має більше ніж один елемент. Зафіксуємо елемент $a \in M$ і нехай предикат P набуває значення 1 лише для цього елемента: $P(a) = 1$. Тоді існує елемент $b \in M$ такий, що $P(b) = 0$. Тому $\forall x P(x) = 0$ і $\exists x P(x) = 1$. Отже предикати $\forall x P(x)$ і $\exists x P(x)$ не рівносильні на множині M .

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає "x кратне 5", а $Q(x, y)$ означає " $x + y < 15$ ". Але у першій інтерпретації прийmemo $y = 1$, а в другій прийmemo $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.5

Для формули $\forall x (P(x) \Rightarrow Q(x, y))$ побудуйте дві інтерпретації над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$, при яких вона набуває значень 0 і 1.

Розв'язок. Нехай у двох інтерпретаціях предикат $P(x)$ означає “ x кратне 5”, а $Q(x, y)$ означає “ $x + y < 15$ ”. Але у першій інтерпретації приймемо $y = 1$, а в другій приймемо $y = 10$. Тоді висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 1 < 15))$ істинне, а висловлення $\forall x ((x \text{ кратне } 5) \Rightarrow (x + 10 < 15))$ хибне.

Вправа 1.8.3

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Вправа 1.8.4

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x \neg Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \exists x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \exists x P(x) \Rightarrow P(y)$ нерівносильні навіть над двоелементною множиною.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Тоді висловлення $\exists x (P(x) \Rightarrow P(b))$ істинне, бо таке x існує $x = b$. Висловлення $(\exists x P(x)) \Rightarrow P(b)$ у цій інтерпретації хибне, оскільки в першій частині формули потрібно прийняти $x = a$.

Вправа 1.8.4

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x \neg Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \exists x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \exists x P(x) \Rightarrow P(y)$ нерівносильні навіть над двоелементною множиною.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Тоді висловлення $\exists x (P(x) \Rightarrow P(b))$ істинне, бо таке x існує $x = b$. Висловлення $(\exists x P(x)) \Rightarrow P(b)$ у цій інтерпретації хибне, оскільки в першій частині формули потрібно прийняти $x = a$.

Вправа 1.8.4

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x \neg Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \exists x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \exists x P(x) \Rightarrow P(y)$ нерівносильні навіть над двоелементною множиною.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Тоді висловлення $\exists x (P(x) \Rightarrow P(b))$ істинне, бо таке x існує $x = b$. Висловлення $(\exists x P(x)) \Rightarrow P(b)$ у цій інтерпретації хибне, оскільки в першій частині формули потрібно прийняти $x = a$.

Вправа 1.8.4

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x \neg Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \exists x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \exists x P(x) \Rightarrow P(y)$ нерівносильні навіть над двоелементною множиною.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Тоді висловлення $\exists x (P(x) \Rightarrow P(b))$ істинне, бо таке x існує $x = b$. Висловлення $(\exists x P(x)) \Rightarrow P(b)$ у цій інтерпретації хибне, оскільки в першій частині формули потрібно прийняти $x = a$.

Вправа 1.8.4

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x \neg Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \exists x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \exists x P(x) \Rightarrow P(y)$ нерівносильні навіть над двоелементною множиною.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Тоді висловлення $\exists x (P(x) \Rightarrow P(b))$ істинне, бо таке x існує $x = b$. Висловлення $(\exists x P(x)) \Rightarrow P(b)$ у цій інтерпретації хибне, оскільки в першій частині формули потрібно прийняти $x = a$.

Вправа 1.8.4

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x \neg Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \exists x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \exists x P(x) \Rightarrow P(y)$ нерівносильні навіть над двоелементною множиною.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Тоді висловлення $\exists x (P(x) \Rightarrow P(b))$ істинне, бо таке x існує $x = b$. Висловлення $(\exists x P(x)) \Rightarrow P(b)$ у цій інтерпретації хибне, оскільки в першій частині формули потрібно прийняти $x = a$.

Вправа 1.8.4

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x \neg Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \exists x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \exists x P(x) \Rightarrow P(y)$ нерівносильні навіть над двоелементною множиною.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Тоді висловлення $\exists x (P(x) \Rightarrow P(b))$ істинне, бо таке x існує $x = b$. Висловлення $(\exists x P(x)) \Rightarrow P(b)$ у цій інтерпретації хибне, оскільки в першій частині формули потрібно прийняти $x = a$.

Вправа 1.8.4

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x \neg Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \exists x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \exists x P(x) \Rightarrow P(y)$ нерівносильні навіть над двоелементною множиною.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Тоді висловлення $\exists x (P(x) \Rightarrow P(b))$ істинне, бо таке x існує $x = b$. Висловлення $(\exists x P(x)) \Rightarrow P(b)$ у цій інтерпретації хибне, оскільки в першій частині формули потрібно прийняти $x = a$.

Вправа 1.8.4

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x \neg Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \exists x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \exists x P(x) \Rightarrow P(y)$ нерівносильні навіть над двоелементною множиною.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Тоді висловлення $\exists x (P(x) \Rightarrow P(b))$ істинне, бо таке x існує $x = b$. Висловлення $(\exists x P(x)) \Rightarrow P(b)$ у цій інтерпретації хибне, оскільки в першій частині формули потрібно прийняти $x = a$.

Вправа 1.8.4

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x \neg Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \exists x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \exists x P(x) \Rightarrow P(y)$ нерівносильні навіть над двоелементною множиною.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Тоді висловлення $\exists x (P(x) \Rightarrow P(b))$ істинне, бо таке x існує $x = b$. Висловлення $(\exists x P(x)) \Rightarrow P(b)$ у цій інтерпретації хибне, оскільки в першій частині формули потрібно прийняти $x = a$.

Вправа 1.8.4

Побудуйте інтерпретацію формули логіки предикатів

$$\forall x \exists y Q(x, y) \wedge \forall x \neg Q(x, y) \wedge \forall x \forall y \forall z (Q(x, y) \Rightarrow Q(x, z)),$$

заміщуючи предикатний символ $Q(x, y)$ на $x \leq y$ над множиною $M = \{1, 2, \dots, 20\}$ і над множиною натуральних чисел \mathbb{N} . Оцініть істинність утвореного висловлення.

Приклад 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \exists x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \exists x P(x) \Rightarrow P(y)$ нерівносильні навіть над двоелементною множиною.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Тоді висловлення $\exists x (P(x) \Rightarrow P(b))$ істинне, бо таке x існує $x = b$. Висловлення $(\exists x P(x)) \Rightarrow P(b)$ у цій інтерпретації хибне, оскільки в першій частині формули потрібно прийняти $x = a$.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Приклад 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x (P(x) \Rightarrow P(y))$ та $\beta = \forall x P(x) \Rightarrow P(y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Розв'язок. Нехай $M = \{a, b\}$ і $|P(a)| = 1$, $|P(b)| = 0$. Якщо $y = b$, то $|P(a) \Rightarrow P(b)| = 0$ і тому $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 0$. З іншого боку маємо, що $|\forall x P(x)| = 0$ і $|\forall x (P(x) \Rightarrow P(y))| = 1$.

Вправа 1.8.5

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\forall x P(x))$ та $\beta = \forall x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.6

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \neg(\exists x P(x))$ та $\beta = \exists x \neg P(x)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y Q(x, y)$ та $\beta = \exists y \forall x Q(x, y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.8

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y \forall z Q(x, y, z)$ та $\beta = \exists y \forall x \forall z Q(x, y, z)$ не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y Q(x, y)$ та $\beta = \exists y \forall x Q(x, y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.8

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y \forall z Q(x, y, z)$ та $\beta = \exists y \forall x \forall z Q(x, y, z)$ не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y Q(x, y)$ та $\beta = \exists y \forall x Q(x, y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.8

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y \forall z Q(x, y, z)$ та $\beta = \exists y \forall x \forall z Q(x, y, z)$ не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y Q(x, y)$ та $\beta = \exists y \forall x Q(x, y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.8

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y \forall z Q(x, y, z)$ та $\beta = \exists y \forall x \forall z Q(x, y, z)$ не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y Q(x, y)$ та $\beta = \exists y \forall x Q(x, y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.8

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y \forall z Q(x, y, z)$ та $\beta = \exists y \forall x \forall z Q(x, y, z)$ не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.7

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y Q(x, y)$ та $\beta = \exists y \forall x Q(x, y)$ рівносильні над довільною одноелементною множиною. Покажіть, що вони не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Вправа 1.8.8

Доведіть, що формули логіки предикатів $\alpha = \forall x \exists y \forall z Q(x, y, z)$ та $\beta = \exists y \forall x \forall z Q(x, y, z)$ не рівносильні над множиною, яка має більше, ніж один елемент.

Дякую за увагу!!!